MINISTERSTVO DOPRAVY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Spolufinancovaný Európskou úniou

PROGRAM SLOVENSKO

Príloha č. 9 výzvy

Pravidlá k službám vo verejnom záujme

1. Pravidlo platnej Zmluvy o poskytovaní prepravných služieb vo verejnom záujme

Žiadateľ/Prijímateľ predkladá platnú a účinnú **zmluvu o službách vo verejnom záujme na dotknutom území** (ďalej len „ZoSVZ“) v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70 v platnom znení (ďalej len „Nariadenie 1370/2007“) a s príslušnými ustanoveniami legislatívy platnej na území SR. **Zmluva musí územne pokrývať plánované využitie vozidiel obstarávaných z NFP** (resp. infraštruktúry nevyhnutnej pre a využívanej výlučne za účelom plnenia záväzkov súvisiacich s poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu v osobnej doprave).

V prípade, ak žiadateľom a zároveň aj prevádzkovateľom služieb vo verejnom záujme je mesto/obec/VÚC, nemusí mať v takomto prípade uzavretú zmluvu o službách vo verejnom záujme, pričom postačuje predložiť **rozhodnutie mesta/obce prijaté v súlade s Nariadením 1370/2007**, ktoré má charakter zmluvy o službách vo verejnom záujme v súlade s čl. 2 písm. i) nariadenia 1370/2007.

Odstránené: Pravidlo sa vzťahuje na žiadateľov, ktorých predmetom projektu je aktivita „obnova a modernizácia mobilných prostriedkov dráhovej MHD a vozidiel zabezpečujúcich MHD a prímestskú dopravu (autobusy na alternatívny pohon vrátane súvisiacej plniacej a nabíjacej infraštruktúry)“.¶

Odstránené: poskytovaní prepravných služieb

Odstránené: .

2. Pravidlo prevodu obstaraných vozidiel a súvisiacej nabíjacej/plniacej stanice, prípadne inej infraštruktúry, na nového dopravcu

Uvedené pravidlo sa týka **povinnosti prevodu obstaraných vozidiel a súvisiacej nabíjacej/plniacej stanice (prípadne inej infraštruktúry) financovanej z NFP na nového dopravcu alebo na objednávateľa dopravy**, v prípade že bude s dopravcom ukončená existujúca platná a účinná ZoSVZ počas doby životnosti obstaraných vozidiel a nabíjacej/plniacej stanice (prípadne inej infraštruktúry).

Za dobu životnosti sa **pre účely dodržania pravidiel štátnej pomoci** považuje doba odpisovania – doba odpisovania vozidla, na ktoré bola poskytnutá dotácia - 10 rokov pri cestných vozidlách a 15 rokov pri koľajových/dráhových vozidlách MHD, resp. doba životnosti v súlade s príslušnou dobou odpisovania nabíjacej/plniacej stanice (prípadne inej infraštruktúry).

Príslušná povinnosť je stanovená za účelom dodržania podmienok podľa čl. 9 ods. 1 Nariadenia 1370/2007, pričom novému dopravcovi (vybraného na základe transparentnej súťaže alebo priamo povereného na výkon služieb vo verejnom záujme) budú vopred oznámené aj podmienky tejto ZoSVZ, ktoré sú relevantné pre určenie výšky úhrady a majú zabrániť poskytnutiu nadmernej kompenzácie. V prípade realizácie transparentnej súťaže na dopravcu by malo byť v podmienkach súťaže zohľadnené, že na plnenie záväzkov služieb vo verejnom záujme už bol obstaraný majetok (čiastočne alebo úplne). Majetok bude prevedený na nového dopravcu alebo na objednávateľa dopravy za odplatu zodpovedajúcu preukázateľným nákladom (resp. za zostatkovú hodnotu), ktoré dopravca vynaložil z vlastných zdrojov na jeho nadobudnutie (nad rámec poskytnutého NFP), a ktoré mu neboli do momentu prevodu uhradené ani z NFP, ani zo strany objednávateľa v súlade s pravidlami uzatvorenej ZoSVZ, napr. prostredníctvom úhrady za záväzok vo verejnom záujme, v stave zodpovedajúcom ich veku, počtu najazdených kilometrov a primeranému technickému stavu.

Odstránené: Pravidlo sa vzťahuje na žiadateľov, ktorých predmetom projektu je aktivita „obnova a modernizácia mobilných prostriedkov dráhovej MHD a vozidiel zabezpečujúcich MHD a prímestskú dopravu (autobusy na alternatívny pohon vrátane súvisiacej plniacej a nabíjacej infraštruktúry)“ a žiadateľom je dopravca.¶

3. Pravidlo zníženia odpisov o sumu dotácie pri určení ročnej kompenzácie (výšky príspevku) objednávateľa dopravcovi podľa zmluvy o poskytovaní prepravných služieb vo verejnom záujme

1. Ak je **Žiadateľom/Prijímateľom Dopravca** (spoločnosť poskytujúca dopravné služby mestu/obci/VÚC):

Dopravca je povinný dodržiavať platné predpisy vydané MF SR týkajúce sa postupov účtovania. Ocenenie dlhodobého nehmotného a hmotného majetku je potrebné upraviť o dotáciu poskytnutú na obstaranie majetku.

V prípade ak má Dopravca účinnú ZoSVZ s objednávateľom služby, je potrebné (v prípade ak ZoSVZ neobsahuje príslušné ustanovenia) uzavrieť dodatok k ZoSVZ, ktorý do ZoSVZ doplní nasledovné podmienky:

- V ZoSVZ musí byť explicitne uvedený každý projekt financovaný z verejných zdrojov, ktorý spadá pod dopravné výkony ZoSVZ,
- Dopravca v plnej miere zohľadní úspory v nákladových položkách vyplývajúcich z poskytnutého NFP na realizáciu predmetu projektu do zníženia úhrady za služby vo verejnom záujme požadovanej od objednávateľa dopravných služieb, vrátane odpisovej položky týkajúcej sa predmetu projektu, za účelom zamedzenia poskytovania nadmernej úhrady v súlade s podmienkami vyplývajúcimi z Prílohy Nariadenia 1370/2007(okrem úhrady akejkoľvek povahy súvisiacej so zmluvou o službách vo verejnom záujme zadanou podľa článku 5 ods. 1, 3 alebo 3b Nariadenia 1370/2007), pričom spôsob zníženia na základe získania NFP bude riadne uvedený vo forme dodatku k ZoSVZ, ktorý musí uzatvoriť dopravca s objednávateľom dopravnej služby. Do kompenzácie si poskytovateľ prepravy zahŕňa odpisy len pre tie vozidlá, ktoré hradí z vlastných zdrojov;
- Dopravca má povinnosť informovať Poskytovateľa o zohľadnení NFP vo výpočte požadovanej úhrady za služby vo verenom záujme, ktorú žiada od objednávateľa dopravnej služby za každý kalendárny rok v zmysle dodatku k ZoSVZ, formou informovania Poskytovateľa o uzatvorení dodatku k ZoSVZ a doručením jeho kópie a ďalej priebežne v predkladaných monitorovacích správach;
- Dopravca uzavrie dodatok k ZoSVZ s objednávateľom dopravnej služby pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí NFP. Dopravcovi poskytnutá, pričom vo výpočte požadovanej úhrady za služby vo verenom záujme, ktorú Dopravca žiada od Objednávateľa dopravnej služby[1] musí Dopravca zohľadniť ekonomický dopad v dôsledku využívania majetku z verejných zdrojov, ktorý mu Objednávateľ služby podľa ZoSVZ zveril.

Dopravca sa zaväzuje a v plnom rozsahu zodpovedá za to, že výdavky, ktoré sú financované z poskytnutej dotácie (NFP), nebudú duplicitne financované z iných zdrojov.

2. V prípade, že **Žiadateľom/Prijímateľom je Mesto/Obec/VÚC**:

V prípade ak má mesto/obec/VÚC platnú a účinnú ZoSVZ s dopravcom, je potrebné (v prípade ak ZoSVZ neobsahuje príslušné ustanovenia) uzavrieť dodatok k ZoSVZ, ktorý do ZoSVZ doplní nasledovné podmienky:

- V ZoSVZ musí byť explicitne uvedený každý projekt financovaný z verejných zdrojov, ktorý spadá pod dopravné výkony ZoSVZ,

[1] za každý kalendárny rok

Odstránené: Pravidlo sa vzťahuje na žiadateľov, ktorých predmetom projektu je aktivita „obnova a modernizácia mobilných prostriedkov dráhovej MHD a vozidiel zabezpečujúcich MHD a prímestskú dopravu (autobusy na alternatívny pohon vrátane súvisiacej plniacej a nabíjacej infraštruktúry)“.¶

Odstránené: najneskôr na konci kalendárneho roka, v ktorom je dotácia (NFP)

- Dopravca v plnej miere zohľadní úspory v nákladových položkách vyplývajúcich z poskytnutého NFP na realizáciu predmetu projektu do zníženia úhrady za služby vo verejnom záujme požadovanej od objednávateľa dopravných služieb, vrátane odpisovej položky týkajúcej sa predmetu projektu, za účelom zamedzenia poskytovania nadmernej úhrady v súlade s podmienkami vyplývajúcimi z Prílohy Nariadenia 1370/2007, pričom spôsob zníženia na základe získania NFP bude riadne uvedený vo forme dodatku k ZoSVZ, ktorý musí uzatvoriť Objednávateľ s Dopravcom. Do kompenzácie si poskytovateľ prepravy zahŕňa odpisy len pre tie vozidlá, ktoré hradí z vlastných zdrojov;
- Objednávateľ služby má povinnosť informovať Poskytovateľa o zohľadnení NFP vo výpočte požadovanej úhrady za služby vo verenom záujme, ktorú Dopravca žiada od Objednávateľa dopravnej služby za každý kalendárny rok v zmysle dodatku k ZoSVZ, formou informovania Poskytovateľa o uzatvorení dodatku k ZoSVZ a doručením jeho kópie a ďalej priebežne v predkladaných monitorovacích správach;
- Objednávateľ služby uzavrie dodatok k ZoSVZ s dopravcom pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí NFP. Objednávateľovi poskytnutá, pričom vo výpočte požadovanej úhrady za služby vo verejnom záujme, ktorú Dopravca žiada od Objednávateľa dopravnej služby[2] musí Dopravca zohľadniť ekonomický dopad v dôsledku využívania majetku z verejných zdrojov, ktorý mu Objednávateľ služby podľa ZoSVZ zveril.

Odstránené: najneskôr na konci kalendárneho roka, v ktorom je dotácia (NFP)

Objednávateľ sa zaväzuje a v plnom rozsahu zodpovedá za to, že výdavky, ktoré sú financované z poskytnutej dotácie (NFP), nebudú duplicitne financované z iných zdrojov.

4. Špecifické pravidlá pre podporované aktivity v prípade plniacich a nabíjacích staníc pre verejnú osobnú dopravu

V rámci oprávneného typu akcie, resp. oprávnenej hlavnej aktivity *„obnova a modernizácia mobilných prostriedkov dráhovej MHD a vozidiel zabezpečujúcich MHD a prímestskú dopravu (autobusy na alternatívny pohon vrátane súvisiacej plniacej a nabíjacej infraštruktúry)“* **je oprávneným výdavkom projektu** aj:

- **Nabíjacia/plniaca infraštruktúra pre vozidlá s pohonom na elektrickú energiu/vodík za splnenia všetkých nasledujúcich podmienok:**

- je obstarávaná k vozidlám **s pohonom na elektrickú energiu/vodík**, ktorých nákup je predmetom projektu v rámci tejto výzvy; nákup plniacej alebo nabíjacej infraštruktúry **nemôže byť v rámci výzvy realizovaný ako samostatná aktivita, ale iba ako doplnok k obstaraniu príslušných vozidiel,**
- je nevyhnutná na zabezpečenie poskytovania služieb všeobecného hospodárskeho záujmu vo verejnej osobnej doprave, pričom pomoc na jej zavedenie je poskytnutá ako kompenzácia v rámci poskytovania služby vo verejnom záujme v súlade s podmienkami nariadenia č. 1370/2007– viď pravidlo č. 1., 2. a 3. v tomto dokumente,
- bude využívaná iba pre účely nabíjania/plnenia vozidiel zabezpečujúcich služby vo verejnom záujme, ktorých obstaranie bolo predmetom príslušného projektu v rámci výzvy, t.j. len v takom rozsahu, aký je potrebný na zabezpečovanie zodpovedajúcich dopravných služieb, pričom príslušné opatrenie nesmie predstavovať poskytnutie nadmernej kompenzácie v súlade s článkami 4 a 6 Nariadenia 1370/2007,
- nesmie byť verejne prístupná,

[2] za každý kalendárny rok

- musí zostať vo vlastníctve prijímateľa a byť zapojená do prevádzky za účelom jej využitia na linkách verejnej osobnej dopravy v zmysle zákona č. 332/2023 Zb. o verejnej osobnej doprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov počas realizácie projektu a doby životnosti príslušnej infraštruktúry, v rámci ktorej musí prijímateľ zachovať účel, ciele a výstupy projektu,
  resp. **v súlade s pravidlom č. 2 tohto dokumentu** musí byť prevedená na objednávateľa (mesto/obec/VÚC) alebo na nového dopravcu, ktorý bude zabezpečovať služby vo verejnom záujme na základe novej ZoSVZ, spolu s príslušnými vozidlami, ktorých prevádzkovanie bude zabezpečovať nový dopravca, a to počas doby životnosti príslušnej infraštruktúry,
- za účelné a efektívne možné považovať **nákup jednej súvisiacej a kapacitne primeranej plniacej/nabíjacej stanice pre jedno vozidlo**[3]

Oprávnené výdavky

- nákup a osadenia kapacitne primeraných statických nabíjacích/plniacich staníc, resp. mobilných plniacich staníc (cisternové kontajnery, príves s integrovanou nabíjacou stanicou),
- stavebné práce súvisiace s osadením staníc vrátane káblových vedení,
- batériové úložisko - oprávnené iba v prípade, že elektrická distribučná sústava neumožňuje kapacitne dostatočne pokryť dodávku elektrickej energie (potrebné predložiť stanovisko/vyjadrenie príslušnej distribučnej spoločnosti o nemožnosti navýšenia dodávok elektrickej energie pre dané miesto, na ktorom bude nabíjacia infraštruktúra umiestnená).

Neoprávnené výdavky

- plniaca infraštruktúra pre vozidlá s pohonom na stlačený zemný plyn (CNG)/biometán alebo biopalivá,
- ťahač slúžiaci na prevoz kontajnerov s pohonnou hmotou určenou pre vodíkové autobusy,
- samostatné nabíjacie vozidlo,
- zariadenia na výrobu elektrickej energie (napr. fotovoltické zariadenie),
- batériové úložisko - v prípade, že elektrická distribučná sústava umožňuje kapacitne dostatočne pokryť dodávku elektrickej energie,
- iné.

Technické parametre nabíjacích/plniacich staníc

Nabíjacou stanicou sa rozumie zariadenie pre statické, prípadne dynamické nabíjanie elektrických vozidiel s aspoň jedným nabíjacím bodom.

Podporovaná je výstavba nabíjacích staníc alebo vodíkových plniacich staníc pre cestné, bezemisné vozidlá poskytujúce verejné služby v preprave cestujúcich. Výstavbou stanice sa rozumie realizácia stavby novej nabíjacej alebo vodíkovej plniacej stanice vrátane prípadnej nevyhnutnej priamo súvisiacej infraštruktúry. Za výstavbu stanice sa považuje tiež inštalácia nového nabíjacieho alebo plniaceho/čerpacieho bodu vrátane prípadnej nevyhnutnej priamo súvisiacej infraštruktúry na mieste existujúcej nabíjacej alebo vodíkovej plniacej stanice.

[3] Viac kusov staníc by bolo možné považovať za účelné a efektívne iba v prípade, že by žiadateľ zdôvodnil, prečo potrebuje pre jedno vozidlo 2 stanice (napr. 1 bude osadená na jednom konci samosprávneho kraja a 2. na druhom konci a žiadateľ predloží analýzu preukazujúcu, že trasa vozidla a jeho obslužnosť v danom kraji vo vzťahu ku kapacite batérie/nádrže je riziková na vystačenie si iba s jednou stanicou), a poskytovateľ by takéto vyjadrenie považoval za relevantné.
Ak by žiadateľ nakupoval viac vozidiel a vystačil by si kapacitne s jednou stanicou, nie je nevyhnutné obstarať viac staníc.

Technické riešenie/špecifikácia musí byť v súlade s platnou legislatívou, stanovenými technickými normami a v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1804 z 13. septembra 2023 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá a o zrušení smernice 2014/94/EÚ, Príloha II Technické špecifikácie, bod 1.4, bod 1.5 a súvisiacimi právnymi aktami vydanými k predmetnému nariadeniu.

a) Nabíjacie stanice, elektrické vozidla (elektrobusy) - podmienky:

Nabíjacie stanice pre elektrické vozidlá musia spĺňať stanovené **technické normy v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1804** z 13. septembra 2023 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá a o zrušení smernice 2014/94/EÚ, Príloha II Technické špecifikácie, bod 1.4, bod 1.5 a súvisiace právne akty vydané k predmetnému nariadeniu:

1.4. Nabíjacie body na bežné nabíjanie a vysokovýkonné nabíjacie body pre elektrické autobusy:

- nabíjacie body na bežné nabíjanie a nabíjacie body na vysokovýkonné nabíjanie elektrických autobusov striedavým prúdom musia byť vybavené minimálne konektormi typu 2 podľa normy EN 62196-2:2017,
- nabíjacie body na bežné nabíjanie a nabíjacie body na vysokovýkonné nabíjanie elektrických autobusov jednosmerným prúdom musia byť vybavené minimálne konektormi kombinovaného systému nabíjania „Combo 2“ podľa normy EN 62196-3:2014.

1.5. Automatické zariadenie s kontaktným rozhraním na nabíjanie elektrických autobusov vodivým prepojením v režime 4 v súlade s normou EN 61851-23-1:2020 musí byť vybavené minimálne mechanickým a elektrickým rozhraním, ako sa vymedzuje v norme EN 50696:2021, pokiaľ ide o:

- automatické pripojovacie zariadenie namontované na infraštruktúre (zberač),
- automatické pripojovacie zariadenie namontované na streche vozidla,
- automatické pripojovacie zariadenie namontované pod vozidlom,
- automatické pripojovacie zariadenie namontované na infraštruktúre a pripojené k boku alebo na strechu vozidla.

Vyššie uvedené štandardy pre nabíjanie musia spĺňať tak nabíjacie stanice ako aj samotné vozidlá (elektrobusy).

Prijímateľom pri vybudovaní nabíjacej stanice pre elektrické vozidla odporúčame riadiť sa **SEVA manuálom: Nabíjacia infraštruktúra pre batériové elektrické autobusy.**

b) Nabíjacie vodíkové stanice, vodíkové autobusy - podmienky:

Vybudovanie vodíkovej stanice musí byť v súlade s normou ISO 19880-1:2020, ktorá definuje minimálne požiadavky na projektovanie, inštaláciu, uvedenie do prevádzky, prevádzku, kontrolu a údržbu čerpacích staníc, ktoré dodávajú vodík.

Vodíkové autobusy musia byť homologizované na daný typ dopravy: mestské autobusy - kategória I, prímestské alebo medzimestské - kategória II.

Monitorovanie prevádzky nabíjacích/plniacich staníc

Žiadateľ/prijímateľ je povinný počas implementácie a doby udržateľnosti projektu:

- dokladať v každej monitorovacej správe **údaje o množstve elektriny spotrebovanej na dobíjanie vozidiel** v realizovanej dobíjacej stanici v predchádzajúcom kalendárnom roku,

• dokladať v každej monitorovacej správe **údaje o množstve vydaného vodíka na plniacej stanici** v predchádzajúcom kalendárnom roku, vrátane údaja o podiele vodíka z obnoviteľných zdrojov.